

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . . . " 2.—
V upravi prejema: mesečno " 1.70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . " 13 "
za trikrat . . . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zabavne, smrtnele itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettivrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrake 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Akcijske družbe v Avstriji.

Moravski agrarni poslanec Fr. Stanek je v finančnem odseku postavil predlog, naj bi se samostani v Avstriji na izdatnejši način pritegnili k osebnodohodninskemu davku nego doslej.

Da je tak predlog izšel iz vrst čeških kmečkih poslancev, ni nič posebno čudnega. Češko pisano agrarno časopisje, z »Venkovom« v Pragi in s »Selskimi Listy« v Olomucu na čelu, stoji v sovražstvu proti katoliškemu kleru na isti stopinji, kakor socialistični »Freigeist« v Libercu ali Adlerjeva »Arbeiter-Zeitung« na Dunaju. V vseh teh listih mrgoli vsak dan mastnih psovov na »farje«. Sedaj pa k stvari. Stanekov predlog je znamenje našega časa. Imovina katoliške Cerkve, kolikor je še ostalo, je predmet nenasitne ropazelnosti socialistov, judov in vseh tistih, ki so z njimi enakih misli. Rop cerkvenega premoženja je proces, ki se od srednjega veka sem kakor rdeča nit vleče skozi zgodovino.

Vse razkolniške sekte so divjale proti gmotnim imetjem Cerkve. Najprej je zahteval Hus, da bodi kler popolnoma ubog. Husiti so potem tudi vse cerkve in samostane, katerih so se mogli polastiti, porušili.

Potem je prišel Luther. Tekom 16. in 17. stoletja je bila Cerkev na Nemškem, v severnih deželah in na Angleškem oropana vsega premoženja. Protestantizem se je tu izkazal kot sistematičen roparski pohod proti katoliški Cerkvi. Lačno plemstvo je z deželnimi knezi na čelu zaplenilo cerkvena premoženja. Potem je prišla na vrsto Francija z veliko revolucijo. Judje in prostozidarji so začetkom 20. stoletja to delo dokončali. Sedaj vlada Francijo 120.000 judov z Rainachom na čelu.

Francoski kler se je v 150letnem boju strahopetno obnašal; razdvajali so ga notranji prepiri, svetni in redovni kler sta delala drug proti drugemu. Enak roparski pohod so prostozidarji in judje izvršili tudi v Italiji in na Portugalskem.

V Avstriji so se koncem 18. stoletja pod vplivom velike francoske revolucije cerkvena premoženja od strani države zaplenila, prodala in največkrat za sramotno nizko ceno oddala plemenitašem. Pri tem so šli državni na roko razni cerkveni dostojanstveniki slabe

lega spomina, kakor opat Rautenstrauch.

Vse to je natančno opisano v delih Sebastiana Brunnerja, ki so ga zato razni gospodje monsignori hudo sovražili. Da se v Avstriji boj proti gmotnemu premoženju Cerkve nadaljuje, nam dokazuje Stanekov predlog.

Katoliški kler naj ne zapušča strahopetno bojne črte, ko gre za brambo cerkvenega premoženja, marveč naj se pokaže pravega moža o pravem času in na pravem mestu. Ako se to ne zgodi, bo konec tak, kakor je bil na Francoskem in Portugalskem. Saj so cerkvena premoženja v Avstriji vendar le majhen drobec celokupnega ljudskega premoženja.

Naredimo proračun. Koncem leta 1912. je bilo na dunajski borzi zaznamovanega 34.112.000.000 K (34 milijard 112 milijonov kron) premoženja v papirjih po kurzni vrednosti.

Denarna vrednost vseh obdavčenih zemljišč v Avstriji znaša približno 14 milijard kron. Denarna vrednost vseh hiš, tovarn in gospodarskih poslopij se pa lahko ceni na 30 milijard kron.

V Avstriji imamo torej približno 80 milijard K premoženja in nepremičnega premoženja.

Hranilnih vlog v znesku 10 milijard misimo upoštevati, ker jim stoji nasproti 14 milijard hipoteknih dolgov. V tej veliki vsoti narodnega premoženja v Avstriji se ceni premoženje katoliške Cerkve na okroglo 1 milijardo kron, torej komaj 80. del.

V tej vsoti je pa zapopadena tudi denarna vrednost cerkva.

Država potrebuje vedno več dohodkov. Davkov je vedno več in večjih, težjih.

Tu naj državo reši cerkveno premoženje, tako meni poslanec Stanek in vsi enakomisleči. Saj je dovolj dobro znano, da se davčni fiskus obrača vedno le proti množicam, pravih bogatinov davkoplačevalcev se pa ogiba. Bogati finančni in tovarniški judje lahko mirno dalje živijo v svojem razkošju, njih se ne zaveda in tudi davčni urad jih ne nadleguje.

Zato so akcijske družbe. Te zloglasne ustanove imajo samo ta namen, da prikrivajo premoženje posameznih milijonarjev. Koncem leta 1910. je delovalo v Avstriji 62 delniških bank, ki so imele 1.251.000.000 K delniške glavnice; zaslužile so pa 1910. leta 128.000.000 K čistega dobička, t. j. akcijska glavnica se jim je obrestovala po 10 odstotkov.

Koncem leta 1910. je delovalo v Avstriji 581 delniških družb z delniško glavnico 3.194.000.000 K. Čisti dobiček je znašal 331.000.000 K, to je več ko 10 odstotne obresti.

Tu naj prime finančni minister! Zakaj naj bi država ne zahtevala zase 4 odstotke, 6 odstotkov pa prepustila delničarjem? Davčni fiskus bi lahko imel na ta način 100 milijonov novih dohodkov na leto. V Avstriji je 12.000 tovarn, ki so večinoma v rokah judov. Se nikoli ni noben socialist rekel na kakem shodu, da naj država vzame judom tovarne, pač pa socialisti na vseh shodih dan na dan zahtevajo, da naj se cerkvam vzame premoženje.

Zahtevati moramo enako pravico za vse. Kdor svojega lastnega imetja ne brani, ga bo tudi izgubil.

K sklepu moramo opozoriti na to, da pohaja avstrijski kler v obče iz revnejšega ljudstva, da je torej cerkveno premoženje na ta način v prid revnim ljudskim slojem.

Praga. Rudolf Vrba.

Skauti.

Angleška organizacija Skautov pod poveljstvom generala Baden - Powella priredi v prvem tednu julija letošnjega leta velik zlet angleških Skautov in razstavo skautovskih potrebščin. Pričakuje se, da se bo zbralo nad 50.000 mladih junakov. Zleta se bodo udeležile tudi skautske organizacije vseh drugih narodov.

Ideja Skautov se je porodila iz angleško - burske vojne. General Robert Baden - Powell je pri neki priliki spoznal, da zamorejo na vojni tudi mali dečki izkazati velike usluge, videl je pa tudi zdravo prirodno življenje Burrov, in tako se je porodila v njem misel vzgojiti mladino na zdravi prirodni in moralni podlagi v dobre državljane in branitelje svoje domovine. Tako se je začelo na Angleškem skautsko gibanje (Boy Scouts Movement), iz katerega je leta 1911. nastala zveza Skautov (Boy Scouts' Association).

Tega leta so prvič Skauti obrnili nase pozornost širše javnosti. Prvi splošni zlet se je vršil leta 1909. Zbralo se je 11.000 Skautov, anglikanski škof Taylor - Smith je imel slovesno službo božjo in nagovor, v katerem je pozival dečke, naj si izberejo za svoj vzor načelnika Skautov Jezusa Kristusa.

Drugi splošni zlet je bil leta 1911. v Windsorju, kjer se je zbralo že nad 40.000 Skautov, ki so slovesno defilirali pred kraljem Jurjem V.

Letošnji zlet se bo vršil v Birminghamu. Program je jako zanimiv. Dne 2. julija postavijo velikansko taborišče in istega dne se odpre razstava. Taborišče bo trajalo do 8., razstava pa do 10. julija vsteto. Vsa skautska družina (8 oseb) bo prebivala pod lastnim šotorom. Posebni šotori bodo za inštruktorje Skautov. Izurjenost dečkov se bo kazala v tem, kako spretno znajo razviti taborišče za tako velikansko množico. Posebna zanimivost bodo tudi produkcije morskih Skautov.

Jako zanimiva obeta biti tudi velika razstava, ki bo otvorena v veliki palači Bingley Hall. Delila se bo na 45 oddelkov in bo obsegala vse, kar spada v področje Skautov, na primer: poljska bolnišnica z vsemi potrebščinami, vaje Skautov na kolesih, požarne brambe, vrtnarstvo, čebelarstvo, mizarstvo, kovaštvo, telovadba itd. Za najboljše izdelke se bo dajala nagrada, ki bo včasih dosti znatna. Tako na primer znaša I. nagrada v ročnosti pri pomoči v nagli nezgodi 2400 kron.

Skauti so se jako naglo iz Angleškega razširili tudi pri drugih narodih, tako da zavzemajo te mladeniške organizacije skoro že pri vseh kulturnih narodih važno stališče. Jako močne in ugledne so na Poljskem, uživajo simpatije pri vseh krogih, a šolske oblasti, zlasti deželni šolski svet, jih podpirajo z vsemi močmi.

Jaz sem najprej zadel na poljske Skaute čisto slučajno pri priliki abstinenčnega shoda lansko leto v Lvovu. Na abstinenčni razstavi sem videl poseben oddelek, ki je imel napis: Skaut. Toda začetkom sem nisem brigal za to ime. Videl sem mlade osebe, dečke in deklice, patroljirati pred zastavo v svojih uniformah in z velikimi drogi v rokah. Hotel sem se šaliti z njimi, a ti ljudje so bili tako resni kot odrasli, da sem takoj spoznal, da se jim ne gre samo za šport in igranje. Kmalu potem sem se znašel med starejšimi Skauti, a zadnji čas sem občeval skoraj izključno z njimi. Seznanil sem se v Lvovu z njihovimi voditelji, Malkowskim, Piaseckim in drugimi, a v Krakovu sem nadaljeval svoje stike z njimi.

Ko sem prečital njihovo slovstvo ter si ogledal njihovo življenje, sem začel z njimi primerjati v duhu naša te-

LISTEK.

V. Božinov:
Noč pri Lozengradu.
(Slika iz balkanske vojne.)

Veter prinaša šum lokomotive, ki se je škripajoč in hropeč ustavila pred malim kolodvorom daljnje provincije. Zdaj pa zdaj se čuje šum izstopajočih vojakov in žvižg železničarja. Na daljnem obzorju se jasno vidi krvavi žar zažganega sela, ki od časa do časa razsvetljuje temne oblake z vijoličasto barvo ter zopet zamira v nočni temini.

Iz vlaka sta se spustili po temnem potu ob kolodvoru dve senci ter izginili v mraku. Njun razgovor je pritažen in zamišljen. Kadar umolkne, se jima pojavlja pred očmi nebroj prikazni tam na bojnem polju, druga drugo napadajoč, držeč se za vrat in škripajoč z zobmi. Ta iluzija jima neprestano bega pred očmi in vodi še bolj željno tja, kamor sta se namerili. Vsak korak jima je odmerjen, urno se pomičeta naprej, izgubili sta že smer pota, po katerem sta šli. Bili sta to mati in hči, ki sta nosili toplo obleko in hrano svojemu junaku. Tako mine cela noč v

globokem molku in hitenju proti dragemu cilju.

Na daljnem obzorju se je že pojavila žarka rdečica zore, ki z nežno močjo dviga ognjeno kroglo v višino ugaslih nebesnih svetilk. V daljavi se čuje glas zvona iz male cerkvice, ki jo od rane zore polni pobožni narod.

Svečnikov glas se razlega tajno in zamolklo po malih galerijah, čujejo se težki vzdihli in šepet tihe molitve. Grobovi so pokriti z nebrojnimi svečami, tuintam se vidi mati, kako objema križ z oslabelemi rokami ter ga obliva s solzami. Izza tega sela pa se ponosno vzdigujejo na nekoliko stotin metrov visoke utrdbe Kirk-Kilise, ki jo je pred nekoliko dnevi zapustil sovražnik ter jo ostavil v rokah bulgarske vojske.

Nebo se vedno bolj pokriva s črnimi oblaki, ki vlivajo nebroj vodenih curkov, okopi so polni vode, ki je iztirala moker vojak na ravan, ne da bi jim dala le trenotka počitka.

Na predstraži se spreha po polju vojak z visoko privihanim ovratnikom in s puško preko rame, napol sklonjen in premočen; ostri pogledi mu švigajo v brezmejno ravnino, ki mu prinese nenavadne iluzije. V mislih se mu prikazuje njegov dom . . . Pri mizi ugleda svojega sinka, kako napeto išče po

zemljevidu razne točke Tracije. V kotu moli njegova siva majka z veliko pobožnostjo za spas svojega sina in bulgarske vojske. A njegova žena? Bog zna, kod hodi po opravih okoli hiše ali na polju! To vprašanje si stavlja pri vsakem koraku, ki ga spremlja s težkim vzdihom.

Noč počasi spušča svojo temno kopreno nad utrujene vojake, ki za nekoliko časa že spe v globokem snu. Dež polagoma ponehava in le redkoma se sliši iz daljave grmenje, ki spremlja bliske, ki osvetljujejo celo okolico.

Hipoma začuje polahke korake, ki se za čas izgubljajo, potem pa zopet udarjajo na njegovo uho. Tiho se ustavi, prisloni uho k zemlji, nagubanči čelo in nameri puško proti mestu, odkoder razločuje korake. Slišijo se vedno jasneje in jasneje in že za malo časa opazi dve črni senci, ki se mu bližata. Polahko se vzravna in zavpije z ostrim glasom:

»Stoj! Parola?« A glas se mu zamolklo izgubi v nočni temini. Nikdo mu ne odgovori.

Globoko zasope in kmalu ponovno zakliče:

»Streljal bom — kdo je tam, povej parolo!«

Tedaj pa začuje njegovo uho dobro znani mili glas svoje žene in deteta, ki se plazita proti okopu.

Dasiravno je spoznal glas svoje žene in hčerke, vendar ponovi svoj poziv; onedve se mu vedno bolj in bolj približujeta, ne oziraje se na zapoved ljubljene junaka.

Na prvi mah je kar okamenel in srce mu zatiplje od radosti. Ali spomni se dane prisege ter zakliče z obupnim in plakajočim glasom:

»Vrnita se — prepovedano je! — Streljal bom!«

Vse njegove prošnje, so bile zaman, žena in hčerka sta hoteli v njegov objem, kakor da bi ga niti ne čuli. Zmračili se mu pred očmi — zemlja se počne tresti pod njegovimi nogami, v ušesih mu zašumi, v glavi se mu zvrti in po kratkem premišljevanju se odloči.

Za hip odjekneta v nočni tišini dva močna strela, katerih prask prodre daleč v brezmejno ravnino in zopet zamre v nočni tišini.

Ko se zave, začuje krik ljubljene žene in jok deteta, kar mu trga junaško srce. Ne premišlja dolgo in steče brez moči k njima. Žena se mu je vila od težkih bolečin v predsmrtnem trenutku — a na drugi strani je ležalo težko ranjeno dete. Zaplakal je grenke solze, poljubljaj tisočkrat njeno lice in

lovadna društva, in ta primera je izpadla zelo na korist Skautov.

Skaut ni navadno telovadno ali športno društvo, telovadba in šport mu je samo eno izmed sredstev v dosegu namena. Telesna vaja pri njih ni enostranska, samo vaje na telovadnih orodjih in vojaško korakanje in obračanje, ampak obsega vse dele telesnega razvoja. Telesni razvoj sam je pa tudi samo sredstvo v dosegu drugega namena: razvoj popolnega človeka na moralni podlagi.

Skautstvo vzgaja celega človeka in zaradi tega mora človek postati Skaut, dokler je še mlad in se da lahko upogniti. Skaut ne sme piti opojnih pijač, ne sme niti zavžiti bonbončka z rumom, ne sme kaditi tobaka, biti mora čist v mislih, besedah in dejanju, ne sme povedati nobene neresnice, biti mora postrežljiv in vljuden, vsak dan mora izvršiti vsaj eno dobro delo itd.

Kljub tako hudim postavam se ideja Skautov širi neizrečeno hitro in v Galiciji je že blizu do 10.000 organiziranih Skautov, večinoma srednje - šolske mladine. Dr. L. L.

✕ ✕ ✕

Oddelek poljskih Skautov in Skautinj pride meseca avgusta v Ljubljano na katoliški shod.

Ljubljansko občinsko gospodarstvo.

Proti proračunu mestne občine Ljubljanske za leto 1913 sta vložila občinska svetnika S. L. S. Ivan Kregar in Ivan Štefe na deželni odbor naslednjo pritožbo:

Podpisana se pritožujeva zoper sklep mestn. sveta ljubljanskega z dne 28. maja 1913, s katerim se je odobril proračun mestne občine ljubljanske za leto 1913.

Ta sklep izpodbijava v celoti; posebej pa grajava sledeče točke:

I.

Pri izredni potrebnosti naslov: »Amortizovanje in obrestovanje posojila«. In sicer številke naslova 1. do vštete 14.

V teh slučajih se gre za sledeča posojila:

a) Posojilo v znesku 2.450.000 K, dovoljeno s sklepom deželnega zbora kranjskega z dne 15. januarja 1909.

Glede tega velja sledeče:

Dovoljeno je bilo za:

1. osuševanje barja 130.000 K;

2. višjo deklinško šolo 120.000 K;

3. III. mestno deško in II. deklinško šolo 700.000 K;

4. mestne tržnice 800.000 K;

5. proslavo 60letnice cesarja 280 tisoč kron;

6. delnice plinarne 420.000 K.

Skupno 2.450.000 K.

Porabilo se je pa za:

1. deklinški licej 220.991 K;

2. novo vojaško preskrbovališče 253.685 kron;

3. osuševanje barja 209.200 K;

4. c. kr. obrtno šolo 514.603 K;

5. cesarjev jubilej 63.012 K;

6. ljudsko šolo na Prulah 83.424 K;

7. Za načrte 6829 K;

8. Poljanski most 21.905 K.

Skupno 1.373.649 kron.

Porabljenega je tedaj 1.373.649 K.

Pojasnila:

Ostanek posojila se bo porabil po dopisu magistrata z dne 24. novembra 1910 v poravnano računov za začeta, a še ne dovršena dela pri c. kr. obrtni šoli, obeh ljudskih šolah, za zgradbo delavskih hiš, sklenjeno povodom cesarjevega jubileja in za deklinški licej.

Posojila se je dvignilo pri Mestni hranilnici ljubljanski meseca avgusta leta 1909 in 1910 1.000.000, oziroma 700 tisoč kron. Takrat je bil Ivan Hribar še župan ljubljanski. Meseca maja leta 1911 pa 750.000 K, takrat je pa že bil na magistratu vladni komisar Laschan.

Posojilo 1.000.000 K je bilo dovoljeno dne 9. aprila 1892. Med drugim je bilo določeno 280.000 kron za osuševanje barja in za nakup vojaškega preskrbovališča in za jubilejni most 200 tisoč kron. S sklepom deželnega zbora dne 29. julija 1895. se je dovolilo, da sme mestna občina delni znesek tega posojila 600.000 kron, ki je določen za nakup vojaškega preskrbovališča in za osuševanje barja porabiti začasno za regulacijo mesta.

V poročilu 1. septembra 1908 pa naznanja mestni magistrat, da se bo imenovani znesek 600.000 kron porabil za nakup vojaškega preskrbovališča ter za osuševanje barja, kakor je bil prvotno dovolil deželni zbor z dne 9. aprila 1892.

Pri porabi posojila z dne 15. januarja 1909 pa vidimo zopet postojanko 253.685 kron za novo vojaško preskrbovališče, ki se je gradilo v zameno s stavbnim svetom starega vojaškega preskrbovališča na Dunajski cesti glasom računskega zaključka za 360.000 kron (aktivum), in pa novo zahtevo 130.000 kron za osuševanje barja, ki se pa ni porabilo.

Če se je glasom poročila mestnega magistrata z dne 1. septembra 1908 porabilo 360.000 kron za nakup vojaškega preskrbovališča, ni umevno, zakaj se je zopet iz posojila z dne 15. januarja leta 1909 porabilo 253.685 kron za vojaško preskrbovališče, ko je vendar glasom računskega zaključka leta 1909 že znašal dolg pri Mestni hranilnici ljubljanski za gradnjo vojaškega preskrbovališča 357.748 kron, in se je staro stavbišče ob Dunajski cesti dobilo v zameno.

Iz porabe posojila 2.450.000 kron je razvidno, da se je večinoma v vse druge namene porabilo, kakor je pa določil deželni zbor. Porabilo se je posojilo za zgradbo c. kr. obrtne šole, kar ni omenjeno v namenu posojila; za delnice plinarne je bilo določeno 420.000 kron, a glasom računskega zaključka 1911 se je za te izdalo 371.804 kron. Zakaj se je ostala vsota okroglo 48.000 kron porabila? Za osuševalna dela na barju se je leta 1908 porabilo 240.000 kron; v posojilu iz leta 1909 15. januarja je bilo stavljeno 130.000 K, porabilo se je pa 209.200 kron. Zakaj ta diferenca? Za zgradbo višje deklinške šole je bilo dovoljeno 120.000 kron, za deklinški licej se je porabilo 220.991 kron. Za tržnice je bilo dovoljeno 800

tisoč kron. A tržnice se niso naredile in se je denar v druge namene porabil. Iz dopisa mestnega magistrata z dne 24. novembra 1910 je pa razvidno, da se bo še ostanek kredita tudi porabil za deklinški licej. Poročilo govori tudi o zgradbi delavskih hiš povodom cesarjevega jubileja. Kje pa so te hiše?

Popolnoma pravilno se je poprej občinski svet obračal na deželni odbor, da ta izposluje pri deželnem zboru dovoljenje za eventualno drugo porabo posojila. Tako pri posojilu 1 milijon 600.000 kron z dne 5. maja 1899, ko je deželni zbor dovolil ostanek posojila za porabo pri mestni elektrarni, in pri posojilu 1.000.000 K iz leta 1892 9. aprila, ko je dovolil porabo 600.000 K v druge namene, ki so se pa končno vendar le po poročilu mestnega magistrata porabili v prvotne namene. Le od leta 1909 naprej se ni vprašalo deželni zbor za dovoljenje niti pri posojilu iz leta 1909 15. januarja v znesku 2.450.000 kron, ki se je samovoljno porabilo popolnoma protipostavno v druge namene. In pri posojilu 1.803.200 kron iz leta 1910 29. jan.

b) Posojilo v znesku 1.803.200 kron, dovoljeno od deželnega zbora kranjskega s sklepom z dne 29. januarja leta 1910 za sledeče namene:

za kanalizacijo 500.000 K;

za napravo ceste, ki bi vezala Karlovsko cesto z novim mostom čez Ljubljano in podaljšanje Opekarske ceste 200.000 K;

za c. kr. obrtno šolo 1.000.000 K;

podvoz na Martinovi cesti 103.200 kron.

O tem posojilu velja naslednje:

Od tega posojila se je dvignilo dne 21. novembra 1911 600.000 K. Sedaj se dviguje 1.000.000 pri kranjski deželni banki.

Ker se kanali nabiralniki šele leta 1913 grade, most pri Opekarski cesti še ni narejen, in tudi ne drugi mostovi, narejen je pa samo podvoz na Martinovi cesti, porabilo se je pa že od tega posojila 600.000 kron in se dviguje sedaj 1.000.000 kron za kanalizacijo, je očitno, da se zopet to posojilo rabi v popolnoma druge namene, kar je protipostavno.

Če se tedaj postavljajo v proračun 1913 zneski 2.450.000 kron kot pasivum, oziroma dolg občine in istotako znesek 1.803.200 kron, je to neupravičeno, ker se ne sklada z določili zakona, da mora deželni zbor vsako spremembo dovoljenega posojila v druge kakor prvotno določene namene odobriti. Logično je tudi znesek, ki se rabi za obrestovanje teh drugače porabljenih posojil, neopravičen in torej proračun v protislovju z obstoječimi zakoni.

Vidimo pa tudi nadalje, da so se veliko večje vsote rabile za gotove stvari kakor je bilo določeno. Jubilejski most ima v posojilu kredita 200.000 kron, stal je okroglo 260.000 kron, Mestni dom 240.000 K, stal je okroglo 260.000 kron, c. kr. obrtna šola kredita 1.000.000, stala gotovo 1.600.000 K (kolavdacije noče magistrat izvršiti), Ljudska kopel 40.000 K, stala več, »Tivolj« stane čez 250.000 kron. (Odkod se je poleg glavnice Podturnske graščine za prodani svet v znesku 178.510 kron ostala vsota vzela?) Iz rednih dohodkov gotovo ne.

Mestna občina je dobila staro vojaško preskrbovališče na Dunajski cesti, da je zgradila erarijo v zameno za svet novo vojaško preskrbovališče, kar je stalo približno 360.000 kron. Stavbišče ob Dunajski cesti tvori sedaj glavinsko last mestne občine. Prodati se sme svet v smislu sklepa deželnega zbora z dne 31. januarja 1910, da se kupne pogodbe čez 2000 kron, predlože deželnemu odboru v odobrenje. Glavinška last v smislu § 81. občinskega reda pa ostane to, če tvori ta last zemljišče, ali pa gotovino in se ne sme brez dovoljenja d. zbor oz. odbora v smislu § 81 občinskega reda odtujiti in potrebuje pri znesku nad 100.000 kron Najvišjega potrdila.

Mestna občina je pa že prodala čez 330.000 kron tega sveta in porabila denar brez vrednosti deželnega zbora, oz. odbora za tekoče potrebščine. To nasprotuje določilom § 81. občinskega reda, ker se je glavinska last občine protipostavno zmanjšala, a dolg je ostal. Za kaj se je to skupilo porabilo? Vsled tega so tudi postojanke v prejšnjih računih nepravilne, in ker se proračun 1913 naslanja na prejšnje račune, je tudi iz tega razloga proračun 1913 nepravilen, ker je bila poraba iz izkupila protipostavna. Zakaj je vrednost tega sveta v aktivu kljub odprodaji vedno 320.000 kron (leta 1910 in 1911) in mera vedno 27.179 m²?

Delnice plinarne so se kupile za okroglo 371.000 kron. Navedene so pa v računskem zaključku 1911 v vrednosti 167.200 kron. Odkod to zmanjšanje vrednosti?

Enako trdimo tudi o nadaljnjih posojilih, da se niso v namene, za katere so bila dovoljena, porabila.

Če tedaj, kakor gori izvajamo, niso bila porabljena v zakonito določene namene, potem so dotične posojilne pogodbe bile sklenjene protipostavno, oz. se za protipostavno porabljeni denar ne sme iskati pokritja v proračunu za izredne potrebščine toliko časa, dokler oblast, ki ima nadzorstvo nad mestno občino in njenimi organi, dotičnih korakov ne odobri.

Naš predlog je, da deželni odbor postavke v pokritje obresti in amortizacije gorenjih dolgov iz občinskega proračuna kot postavke izredne potrebščine izloči.

II.

Silno čudno se nam zdi tudi to, da se v proračunu za leto 1913. zahteva potrebnost za pokritje obresti in amortizacijske kvote glede zneska 600.000 K, ki se je dvignil iz posojila 1.803.200 K, in sicer dne 21. novembra 1911.

Kakor že rečeno, se je ta denar dvignil in v mestne namene porabil še leta 1911 in bi moral tedaj tvoriti pasivno postavko pri izkazu občin. premoženja tako leta 1911. kakor leta 1912. V računskem zaključku za leto 1912. ne najdemo te postavke nikjer kot pasivum mestne občine. Kljub temu zahteva mestni občinski svet kritje za plačilo obresti in amortizacijo od tega zneska.

Dani sta dve možnosti: ali da je računski zaključek za leto 1911. olepšan za znesek 600.000 K; če pa to ni, pa se ne bi smelo iskati kritja za plačilo obresti in vračilnega obroka.

ga močil s solzami. Njene oči pa so z nenavadno čudnim pogledom vedno slabše gledale ljubljanskega moža — roke njene so klonile ter objele poslednjikrat njegovo glavo, a ustne so se ji s težkim vzdihom združile z njegovimi v zadnji poljub. Za trenutek pozneje pa je ležalo v njegovem naročju — mrtvo truplo.

Nekaj časa zre vojak kakor blazen brezčutno predse, potem pa se naglo vzravna, pogleda puško, ki mu je ugrabila ljubljeno ženo in onesrečila dete, ter jo besno sune v stran — nato pa se poslednjič zagleda v mrki mrtvaški pogled uboge žene, ki zre v brezmejno višino.

Z bližnjega bora vlomi nekoliko vejic, napravi iz njih križ ter ga položi na prsa mrtvi ženi. »Zla usoda te je spremljala ter te privedla sem, da umreš od kroglice, ki je bila namenjena sovragu,« prišepče in nagne glavo. »Prva dolžnost vojaka je, da izpolni prilogo, ki jo je dal domovini. Da, jaz sem jo izpolnil in se onesrečil sam za celo življenje. Oprosti mi! Nedolžno si umrla — ali slava bodi tvojemu prahu, ki bo počival na bojnem polju in bo pokopan poleg slavnega zidovja lozengradskega.«

Nato se približa svojemu detetu, vzame ga na roke, poljubi ga in se z lahkim korakom odpravi proti postaji Rdečega križa.

Nebo je bilo pokrito z neštevilnimi zvezdami; daleč izza gora se je skrival mesec, ki ni mogel vztrajati pri po-

gledu na ta prizor. Iz daljave so prihajali jutranji zvoki zvona, ki je s tužnim glasom vabil k rani molitvi; glas se mu je tajinstveno razlegal po vsej okolici ter se pomešaval z vojaško trobento, ki je pozivala vojsko na novo borbo.

Pred vratni zdravnik Rdečega križa je bilo vse polno bolnih vojakov, ki so prihajali po prvo pomoč. Prvem izmed njih, ki je bil laže ranjen, poda nesrečni oče svoje dete ter mu zašepče:

»Potrudi se, da mu pomaga zdravnik in da se reši. Tudi ono je trpelo z Bulgarsko in za sveto stvar, ki se zanjo borimo vsi!«

Ko to izreče, poljubi dete in se izgubi z brzimi koraki v daljavi. Lice mu je bilo rumeno in onemoglo kakor iz voska. Oči so se mu globoko skrivale pod obrvmi kakor nedolžnemu krivicu, roke so mu drhtele od velike razburjenosti, a telo je bilo premočeno do kosti.

Nazaj beži na stražo ter zavzame neopaženo zopet svoje mesto. Puško, ki jo je bil sunil na stran, vrže zopet čez ramo ter stoji do druge stražine izmenjave nepremično, globoko zamišljen v svoje misli.

Čutil je veliko bolelost, kakor da se mu hoče telo oprostiti od duše. Kri se mu je od mraza sesedala po žilah, a noge so mu že davno odpovedale službo — ali on je vršil svojo dolžnost...

Ko se je v jutro pojavila straža, ki ga je imela zamenjati, je našla na nje-

govem mestu zmrzlega vojaka, kraj njega pa je ležal papir, popisani s težko roko. Na njem so bile besede: »Izpolnivši svojo dolžnost do domovine, ki sem ji ostal zvest do zadnjega hipa in žrtvoval v borbi za osvobodjenje njenih sinov ženo in morda tudi dete, izročam svoje mesto carju v popolnem redu. Čutim, da ne bom mogel — zlomljen od bolečin — zdržati mraza, ki mi sili v premrzle žile, ter mirno čakam konca svojega življenja.«

Zagrebite moje in telo moje žene v skupni grob, a za moje otroke bo že skrbel Bog in velika Bulgarska.

Na svidenje, sinovi Balkana! Na svidenje, stara moja majka!

Nekoliko korakov oddaljeno najdejo truplo njegove žene, z borovim križem na prestreljenih grudih. Vojakom se porose oči nad tem pretresljivim prizorom in nihče ni zmogel niti besede vsled ginjenosti.

Pokopali so ju s častjo cele posadke v osvojenem mestu v skupni grob ter okrasili rušo z zelenimi vejicami slave in mučeništva. Predno so spustili trupla v grob, je pritrtil poveljnik njegovega polka kolajno na telo umrlega vojaka, ki je umrl, izpolnivši verno svojo prilogo. Trobente zabobijo k zadnjemu počesčenju, svečenik pomoli k Bogu in sprevod se turobno vrača nazaj proti osvobojenemu Lozengradu.

Tam v daljavi, v malem selu pod Balkanom pa siromašna deca dan na dan gleda in pričakuje vrnitve svojega očeta in matere. Ne razumejo še sive

starke, ki je vso svojo bol skrila v gube svojega iztrpljenega lica in ki jim pripoveduje, kako se more vsak narod popolno osvoboditi samo takrat, ko njegovi sinovi ne poznajo nič višjega in močnejšega od svojih dolžnosti.

Nebo je zopet mrko in pokrito s temnimi oblaki, ki beže proti Črnemu morju...

Enmal pujamrajna.

»Oh, sej sm vedu, da se u še use puglihal. Zupa se na sne nekol tku uroča kokr se skuha! Sevede ne! Tku sm biu pa že u strah, de u Kamilca puhustala use Sluvence du frementa, če u ud nas kej kusti ustal, jh u pa vrgla kašnu duniskemu kužat, de se u maštiu iz nim. Tku sm s mislu; no, pa ni

Zbornični član g. Ivan Mejač je poročal o zborničnem računu za leto 1912 in o petih zborničnih zakladih za isto leto. Zbornični redni dohodki so znašali 99.382 K 32 h, redni stroški pa 75.833 K 18 h; presežka je torej 23.549 K 14 h. Za nakup lastne hiše se je dalo s pristožbinami vred 123.837 K 99 h in se je ta strošek deloma pokrili s prejetimi posojili v znesku 118.750 K. Skupno premoženje zbornice ob koncu leta 1912 je znašalo 150.345 K 22 h, katero pa je bilo obremenjeno z dolgi za hišo v ostanku 117.734 K 51 h. Čisto premoženje zbornice je torej znašalo ob

sti in nadležne režije niti sprejeti, pa je dalo zemljišče zaenkrat v najem. Poleg najemnine si je izgovorilo še pristojni delež dobička. Med tem so odkrili na posestvu jako močne petrolejne vire, in so jih takoj začeli izrabljati. In v enem samem letu je dobilo društvo 472.657 rubljev kakor delež dobička. Kakšen kapital bi bil moral Zalenski voliti, da bi dobivalo društvo tako velike obresti?

Društva.

— Telovadni odsek »Orlov« trnovsko-kočanskega okrožja vabi na svoj prvi zlet v Knežak, ki se vrši dne 22. junija 1913.

— Slov. kat. izobraževalno društvo na Lokvici priredi dne 22. junija ob 4. popoldne ljudsko veselico. Pridite!

— Kat. slov. izobraževalno društvo v Šmarci vabi k veselici, ki jo priredi dne 22. junija 1913, ob 4. uri popoldne v društveni dvorani v Šmarci. — Spored: 1. Petje. — 2. »Satan ali boj za dušo«, igrokaz v enem dejanju. — 3. »V Ljubljano jo dajmo!« Veseloigra v treh dejanjih.

Znameniti francoski zobozdravnik Preter piše v nekem svojem znanstvenem delu: »Otročje zobe primerjamo lahko mlademu drevescu. Njih lepota in zdravje je odvisno od negovanja v mladosti.« Najboljše sredstvo v to svrhu je Sargov Kalodont, ki ustreza vsem zahtevam moderne higijene za negovanje in čiščenje zob.

Izredna državna dobrodela loterija. C. kr. generalno ravnateljstvo za državno loterijo je priredilo izredno loterijo za skupne vojaške dobrodela namene. — Srečkanje se vrši dne 3. julija 1913. — Igralni načrt je zelo bogato opremljen in izkazuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 K, med tem glavni dobitki 200.000 K, 50.000 K, 30.000 in 20.000 K itd. Dobitne šanse so torej jako ugodne. — Srečke po 4 K se dobe v tobakarnah, loterijskih kolekturah, menjalnicah, pri davčnih, poštah in železničnih uradih.

STOLLWERCK

ZLATO

najnovejša čokolada

Neprekosljiva v kakovosti in kupni vrednosti.

Ovratnike za prečistito duhovščino priporoča Josipina Podkrajšek Ljubljana, Čevljarska ulica šte. 2

— Naročila po pošti se izvrše točno. —

Lewis & Mumford

NOVI MODELI 1913

20 HP.

13 HP.

15 HP.

nedosozne kakovosti, vedno pripravljene za nabavo.

Delavnice v Mladí Bolezlavi.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 739.0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
30	9. zveč.	734.8	18.1	sl. szab.	del. jasno	
1	7. zjut.	732.8	16.0	brezvetr.	oblačno	2.3
1	2. pop.	732.4	18.6	sl. jug	del. jasno	

Srednja včerašnja temp. 18.0° norm. 18.3°.

Grafenauer, Zgodovina novejšega slovstva. I. del. Od Pohlina do Prešerna. Cena 2 K, vezano 2 K 80 v. II. del. Doba narodnega probujenja. Cena 6 K 20 v., vezano 7 K 20 v. Dolžnost vsakega zavednega in dobrega Slovence je, da natančno prouči slovensko slovstvo ter se nauči spoznati in ljubiti može, ki so orali ledino slovenskega jezika ter proslavili njegovo ime med tujimi narodi. V ta namen bo vsakemu najbolje služila navedena Grafenauerjeva slovstvena zgodovina, ki je priznana strokovnjaško delo ter vsestransko dovršena. Posebno toplo priporočamo isto dijaštvu višjih gimnazijskih razredov. — Delo je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Zobna krema

KALODONT

Ustna voda

„NUISOL“

je in ostane slejkoprej nedosežen v presenečenem naravnem barvanju las in brade. Dobi se v svetli, rujavi in črni barvi, steklenica po K 2.50 v lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

od Bergmann & Co., Tešin ob Labi

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih ka-tarih, obilnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največkrat zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo

pri karlovovarijskem in drugih kopeliških zdraviljenih in kot poznejše zdravilo po kopeljih 24 38 in trajno porabo. I (VI.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastoj in frančo.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Založe pri Mihael Kasfner-u, Peter Lass-niku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11

1913 ZAHVALA.

Za vse dokaze presrečnega sočutja ob smrti priljubljenega in nepozabnega očeta, starega očeta, brata strica in tasta, gospoda

JOSIPA STRESENA zasebnika

se najpriskrbeje zahvaljujemo.

V prvi vrsti se zahvaljujemo preč. duhovščini, posebno pa izrekamo zahvalo preč. gosp. trnovskemu župniku za večkratne tolažilne obiske, posebno pa ob zadnji uri predragega nam pokojnika, dalje c. kr. višjemu štabnemu zdravniku v p. g. Antonu Staretu za pomoč v bolezni, vsem darovalcem vencev, naposled pa vsem res mnogobrojnim pogrebem, ki so s tako obilo udeležbo počastili pokojnikov spomin.

Tako vsestransko izkazano so-čutje nam je ob teh bridkih dneh v veliko tolažbo. Vsem stotera hvala!

Zalujoči ostali.

Ljubljana, 21. junija 1913.

ZAHVALA.

Za prisrčne dokaze odkritosrčnega sočutja v bolezni in o smrti naše iskreno ljubljene soproge, matere, stare matere, tete in tašče gospe

Kordule Križman roj. Gelse

izrekamo vsem svojo srčno zahvalo, posebno pa onim, ki so rajniki v dolgi bolezni dajali dušne tolažbe in ki so njo v lepem številu spremili do groba.

Ribnica, dne 19. junija 1913.

Zalujoči ostali.

Avtomobil

s koncesijo za prevažanje, malo rabljen se takoj poceni proda. Odda se tudi brez koncesije. Več se izve Dunajska cesta šte. 6, III. nadstropje. 1915

Za osebno in tovarno avtomobilno zvezo Novomesto-Št. Jernej-Kosta-njeveca-Krško se iščejo soudeležniki. Vprašanja pod: »Avtomobilna zveza 1916« na upravo lista. 1916

D. E. ŠLAJMER

ne ordinira 6 tednov.

Dobra kuharica

k večji družini se takoj sprejme. — Grubarjevo nabrežje št. 8, Ljubljana.

Kompanjon

se išče za zelo dobro idočo komisijsko trgovino. Obširne ponudbe pod »Kompanjon 1917« na upravo lista.

Trgovci!!

Poravnave izven konkurza ali v istem se izvedo najhitreje. Informacije diskretno in zastoj. Ponudbe pod šifro »Dunaj 1918« na upravo lista.

Pomočnik

za fotografsko obrt se takoj sprejme. Naslov pove uprava pod št. 1922. (Znamka za odgovor.)

Kanadian Pacific

iz Trsta v Ameriko

Nova direktna brzoparobrodna linija za potnike in razno blago v Kanado in Združene države Sev. Amerike.

Odhod iz Trsta v četrtek 10. jutija 1913.

Brzoparniki so tako zgrajeni, da obstoji III. razred samo iz kabin ali sobic za 2 ali 4 osebe skupaj, so najmoderneje opremljene in zračne, na razpolago imajo potniki na krovu sprehajališče, jedilni in kadilni salon s kompletno godbo. — Vsi potniki 3. razreda so nastanjeni v kabinah in imajo vse udobnosti, zato je ta nova linija najpripravnijša za potnike v Ameriko in za pošiljanje raznega blaga na vse strani Amerike.

Vsa tozadevna pojasnila daje točno in brezplačno koncesionirana potovalna pisarna

ED. ŠMARD v LJUBLJANI, Dunajska cesta šte. 18, v hiši »Kmetске posojilnice«.

Št. 12.923.

Razpis.

Za zgradbo dveh železobetonskih mostov

na deželni cesti Škofljica-Turjak na 5500 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen za posamezna proračunjena dela naj se predložijo do

14. julija t. l. ob 11. uri dopoldne podpisaneu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje zgradbe dveh železobetonskih mostov na deželni cesti Škofljica-Turjake«.

Ponudbi mora biti dodana izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg št. 4).

Od deželnega odbora kranjskega. V Ljubljani, dne 19. junija 1913.

Sprejme se krojaški pomočnik za splošna dela. F. Milan Poljanšek, Dol. Logatec.

Izprašan kurjač in strojnik išče službe. Nastop lahko takoj ali pozneje. Naslov pove uprava lista pod št. 1919. (Znamka!) 1919

Krasna hiša

v večjem mestu na Gorenjskem, v koji je sedaj gostilna in trgovina, pripravna je za vsako obrt, ker je na najboljšem kraju, se zelo ceno takoj proda, ali tudi zamenja. 1853

Kje, pove upravnistvo tega lista pod št. 1853 proti prilogi znamke 10 vin.

Zajamčeno pristna tirolskavina

I. tirolsko rdče (9—9½%) po 52 K za 1001 pri naročbi nad 1001 od Ljubljane brez soda ponudi vinogradniška tvrdka H. Mumelter & Söhne v Bozenu. Večji odjemalci posebne cene. Vzorci in vprašanja pri 1906 (1)

A. Švara, Ljubljana

Francišanska ulica šte. 6.

Gostilna pri Bobenčku na Glincah se odda na račun ali pa pod zelo ugodnimi pogoji proda. Več se izve pri lastniku Josip Tribuč na Glincah št. 37. 1925 (3)

Kanadian Pacific

iz Trsta v Ameriko

Nova direktna brzoparobrodna linija za potnike in razno blago v Kanado in Združene države Sev. Amerike.

Odhod iz Trsta v četrtek 10. jutija 1913.

Brzoparniki so tako zgrajeni, da obstoji III. razred samo iz kabin ali sobic za 2 ali 4 osebe skupaj, so najmoderneje opremljene in zračne, na razpolago imajo potniki na krovu sprehajališče, jedilni in kadilni salon s kompletno godbo. — Vsi potniki 3. razreda so nastanjeni v kabinah in imajo vse udobnosti, zato je ta nova linija najpripravnijša za potnike v Ameriko in za pošiljanje raznega blaga na vse strani Amerike.

Vsa tozadevna pojasnila daje točno in brezplačno koncesionirana potovalna pisarna

ED. ŠMARD v LJUBLJANI, Dunajska cesta šte. 18, v hiši »Kmetске posojilnice«.

Št. 12.923.

Razpis.

Za zgradbo dveh železobetonskih mostov

na deželni cesti Škofljica-Turjak na 5500 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen za posamezna proračunjena dela naj se predložijo do

14. julija t. l. ob 11. uri dopoldne podpisaneu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje zgradbe dveh železobetonskih mostov na deželni cesti Škofljica-Turjake«.

Ponudbi mora biti dodana izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg št. 4).

Od deželnega odbora kranjskega. V Ljubljani, dne 19. junija 1913.

Išče se dobrega in vestnega

gostilničarja

za „Narodni dom“ v Podgradu, Istra.

Nastop čimprej. Natančnejša pojasnila daje
1896 in ponudbe sprejema

Podgradska hranilnica in posojilnica v Podgradu.

Celje. Celje.

V mestu se takoj odda stara 1749 3

specerijska trgovina.

Lepa prilika se nudi tudi takim, ki želijo,
da koncesija ostane kakor je sedaj. — Naslov
„Cvetiča prilika“, poste restante CELJE.**Kranjska deželna podružnica v Ljubljani,**

n. a. drž. življ. in rentne, nezg. in jamstv. zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživljenje in smrti, otroških
dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zava-
rovanja. Zavod temelji na vzajemnosti. Absolutna var-
nost. Cena premije. Sposobni ZASTOPNIKI naj javijo
svoj naslov. Prospekti zastoj in postolne prosto. 1780

Služba 1887

organista in cerkovnika

je razpisana v št. Ilju, pošta Mislinja,
štajersko. Dohodki osemsto kron in
prosto stanovanje.**500 K** Vam plačam, ako Vaših kurjih
očes, bradavic in trde kože tokom
3 dni brez bolečin ne odpravi
moj uničevalec korenin Rila-
mazo. — Cena lončku z jamstvenim
pismom 1 krono. 336**Kemény (Kaschau) I.** Poštni predal
12/160 Ogrsko.

APNO

ugašeno, nad 70 m³, je na prodaj v
Trnovem v Ljubljani. 1746 3

Več pove Val. Gregorc v Mengšu.

Proda se

prilika hiša

z lepim sadnim vrtom in vrt za zele-
njavo. Več se izve ravnotam Zg. Šiška
št. 52. 1778**Zajce** velike pasme, stare
in mlade s hlevčki
vred prodaja takoj
vežbalec Daks v Mestnem domu. 1837

Vsakovrstne slamnike

od priprostih do najfinejših po primer-
no nizki ceni priporoča gospodov trgov-
cem in slavnemu občinstvu FR. CERAR,
tovarna slamnikov v Stobu, p. Domžale.

Pekovski vajenec

se takoj sprejme. Naslov pove uprava
„Slovenca“ pod št. 1622. (Znamka za odg.)**Solčno zdravilišče**
na Bledu 266, Kranjsko, najkraj-
gorška lega ob jezern, zdravno in
dietetno zdravljenje, zdravljenje z
vodo. Maj-oktober. Izborni zdra-
vilni učinki. 911 11**RIKLI****Sanatorium Emona** v Ljubljani,
Komenskega ulica 4Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli.
Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dergano, primar. I. kir. odd. dož. boln**Izprašani optik**
Fr. P. Zajec, Ljubljana
Stari trg št. 9 1135 1Očala in ščipalniki
natančno po zdrav-
niških in znanstve-
nih predpisih. Ve-
lika zaloga toplo-
merov, barometrov,
vsakovrstnih dalj-
nogledov itd. itd.
Moderno urejena
delavnica z elektri-
čnim oblikom.
Ceniki brezplačno!

Mošenjska mlekarna

se pod prav ugodnimi pogoji prodaja.
Potrebna pojasnila daje France Res-
man, posestnik na Gorici, p. Radovljica.**M. U. Dr. August Levičnik**naznanja, da je od poškodbe na
nogi okrevljal v toliko, da prične

zopet ordinirati

od 23. junija t. l. naprej na domu,
ne more pa še delati posetov.

!! POZOR !!

Bazar pri Jelenu.

Vsled opustitve galanterijske trgovine
in izpraznjenja lokala na Mestnem trgu
št. 6 prodajam od danes naprej galante-
rijsko blago po znatno znižanih cenah,
in sicer 20—30 % ceneje kakor dosedaj.Za obilen obisk se priporočam, po-
sebeno opozarjam p. n. društva za ugodni
nakup dobrih stvari za veselice.**Bazar pri Jelenu**

1348 Mestni trg št. 6.

Pri demoliranju Naglasove hiše na Tur-
jaškem trgu je naprodaj vsakovrsten

stavben material

strešna in zidna opeka

stavben les

kamenje za nasipanje

(šuta) itd. 1912

Povpraša se v pisarni „Kranjske stav-
binske družbe“ v Levstikovi ulici.

PONUDBENI RAZPIS.

Krajni šolski svet v Borovnici odda ponudbenim potom dela in dobave pri razšir-
jenju ljudskošolskega poslojja v Borovnici za štiri razrede in sicer:

1. Dninarska in zidarska dela.
2. Napravo železobetonskih stropov.
3. Kamnoseška dela.
4. Tesarska dela.
5. Kleparska in krovna dela.
6. Mizarska dela s okovanjem oken in vrat, kakor tudi dopolnitev šolske
oprave.
7. Ključavničarska dela z dobavo železnih nosilcev in vezi.
8. Plesarska dela.
9. Steklarska dela.
10. Slikarska dela.
11. Lončarska dela.
12. Inštalacijo vodovoda, stranišč in močilnika.
13. Dobavo okenskih zagrinjal.
14. Napravo strelovoda.

Vsa dela se oddajo ali skupno ali pa posamezno enemu, oziroma več pod-
jetnikom. Z delom se bode moralo takoj po oddaji pričeti in stavbo še letos
pod streho spraviti in definitivno pokriti. Ostala dela se bodo morala tako
pravočasno dokončati, da se v novih šolskih prostorih lahko prične 15. sep-
tembra 1914 podučevati.Vsi ponudbeni pripomočki, kakor so ponudbeni vzorci, izkazi posameznih
del in dobav, splošni in posebni stavbeni pogoji, se dobivajo, dokler so na
razpolago, proti odškodnini lastnih stroškov, v občinski pisarni v Borovnici,
kjer so tudi stavbni načrti za upogled izloženi.Ponudbe morajo biti po predpisnem vzorcu sestavljene, s kolekom za
1 K kolekovane in podpisane, ter mora se k njim priložiti dotični izkaz dela,
v katerem morajo biti ponujene enotne cene zapisane s številkami in besedami,
kakor tudi 5 % vadij izračunani po skupni ponujeni svoti.Tako opremljene ponudbe je oddati v zapečatenih kuvertah, ki nosijo
nadpis: „Ponudba za preidavo ljudske šole v Borovnici“ najpozneje do 12. julija 1913
do 12. ure opoldan v zgoraj navedeni pisarni v Borovnici.Dne 12. julija 1912 ob 2. popoldan se bo vršila pri krajnem šolskem svetu v
Borovnici ponudbena obravnava, katere se lahko vsak ponudnik udeleži.
Zloženi vadij bo v slučaju sprejetja ponudbe ostal kot varščina podjetnika
za pravilno izpolnitev prevzetih dolžnosti.Vadij v gotovini se ne bo sprejel, na pozneje došle ali pa drugač kakor
po predpisanih vzorcih sestavljene ponudbe se ne bo oziralo.Delo oddajajoči oblasti si pridružujejo pravico, delo oddati drugemu, če
tudi ne najnižjemu ponudniku.**Krajni šolski svet v Borovnici**

dne 15. junija 1913.

Franc Suhadolnik

predsednik krajnega šolskega sveta.

Proda se več voz dobrega

konjskega gnoja.

Tabor št. 2 v Ljubljani. 1904

1891 **Dobro VINO** iz lastnih vi-
nogradov šta-
jerskih in
belo, rudeče kranjskih

proda Fr. Tomšič, Videm-Krško.

Malo posestvo

v dobrem stanju se prodaja. Več
se izve pri Marjeti Štamcar,
Sveti večer, p. Šmartno pri Litiji.

Proda se

iz proste roke v Planini na Notranjskem

enonadstropna hiša

z gostilno

v dobrem stanju, s senčnatini vrtom, hlevom
za 12 glav živine in s svinjaki, s poslopjem, v
katerem se nahaja mlekarna, in z velikim sad-
nim vrtom. Kraj ima zelo lepo lego, kamor za-
haja veliko letovičarjev. Pri hiši se nahaja tudi
zemljišče, katero kupec lahko poleg hiše kupi.
Cena po dogovoru.Natančnejša pojasnila daje Ivana Podboj,
Planina št. 115 pri Rakeku. 1816 3

Vdovec

srednjih let, z najlepšim posestvom,
dobro idočo gostilno i. dr. v ljublan-
ski periferiji želi se vsled družinskih
in gospodarskih razmer takoj poročiti.
Tajnost jamči poštenost; želeli je nekaj
premoženja, kar se jamči da ne bo iz-
gubljeno. Ponudbe, če mogoče s sliko,
sprejema upravništvo „SLOVENCA“
— v Ljubljani pod številko 1882. —Za moj kupčijski čebelnjak v Pod-
smreki pri Višnjigori se sprejme takoj

kuharica, kleparski in ključavničarski pomočnik.

Reflektujem le na take ponudnike, ki
nameravajo dalje časa v službi ostati.
Ponudbe, v katerih naj se navede pla-
čilni zahtevek, so nasloviti na: Peter
Majdič, Celje. 1866

Prodajam dobro ohranjeno 1874

prodajalniško opravo

vse potrebno za specerijsko trgovino.
Cena nizka! Naslov pove upravništvo
„Slovenca“ pod št. 1874. (Znamka!)**Hiša** s prav lepim vr-
tom na najlepšem
kraju v Rožni do-
lini, 10 minut od tobačne tovarne, se
ceno ter pod zelo ugodnimi pogoji
proda radi preselitve v Ameriko.
Več se izve v Restavraciji, Rožna dolina,
1873

Dva pritlična

LOKALA

na ulico, za trgovino, delavnico, skladišče itd.
se s 1. julijem ceno oddaja na Valvasorjevem
trgu št. 6. Več pri hišniku istotam. 1865

Štambilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.**Anton Černe**
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljevLjubljana, Selenburgova ul. št. 1.
Ceniki franco. 553 Ceniki franco.

Pozor, kolesarji!

Namesto K 120,
samo K 80-

Franko na vsako postajo.

V reklamne namene razpošljam 200 novih sve-
tovno znamenitih grafičnih dvokoles, model 1912,
elegantnih in čvrstih, s torbo in orodjem na-
mesto za K 120, za 80 K, s torpednim prostim
tekmo K 95— s poštino vred. Ze rabljena ko-
lesa od K 40— naprej. Nova čvrsta guma po
K 5—, 6—, 7—, 8—, zračne cevi po K 3—, 4—,
5—. Svetiljke, zvonci, pedali in vsa ostala pri-
tiklina po cenah na debelo. Popravila, emajlira-
nje in ponikanje v lastni delavnici hitro in ceno.
Razpošiljanje po povzetju. Na dvokolesa napla-
čila K 20—. Plaćevanje na obroke izključeno.
Cenovniki gratis in franko. Srbo-hrvaško do-
pisovanje. 1064

Tvorniško skladišče dvokoles in živalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.

Untere Donastrasse št. 23.

1763 **V gospodinjstvu** 20-
= 50% prihranka =more doseči vsaka gospodinja, če rabi
mesto surovega masla edino polnovredno
nadomestilo Blaimschein-ov „Unikum“-
margarin. „Unikum“-margarin se izdeluje
iz najčistejših goveje zrnate masloboje z
najfinejšo smetano ter se rumeni in peni
kot navadno surovo maslo. Dobi se v vsa-
kem mestu ali vsaki avstrijski vasi, izvedo se
pa prodajalne na vprašanje pri edinih
izdelovalcih svetovne znamke Blaim-
schein-ovega „Unikuma“-margarina, združ-
tov. za margarini in maslo, Dunaj XIV.

Knjigovodja

ki je tudi popolnoma izvežban v sod-
nijskih in odvetniških poslih, z več-
letno prakso, trezen in zanesljiv, želi
kot tak, ali kot vodja kake pisarne,
mesta. Nastop lahko takoj ali pozneje.
Naslov pove uprava lista pod št. 1819.

Ana Križaj, Spodnja Šiška 200

izdeluje izborno

MAZILO ZA LASE

Lonček po K 3— in po K 2—

Že čez 38 let. Dobi se v trafiki v Spodnji šiški blizu cerkve ter v Ljubljani pri g. Čvančara nasproti glavne pošte. Pohvalna spričevala na razpolago. Za gotov učinek se jamči. 1803

Za vsakega

1 par visokih čevljev na zadrgo iz usnja za moške in ženske le K 5—.

Prva krščanska izvozna tvrdka za čevlje na Dunaju se je odločila, da bi postala povsod znana, razpečati 30.000 parov čevljev na zadrgo po tvarniški ceni in jih prodajati 1 par moških ali ženskih visokih čevljev na zadrgo, silinih kakor kaže slika, samo po K 5—. Cenjeni naročniki bodo s čevlji zadovoljni in prepričani sem, da ostanajo tudi nadalje moji odjemalci in me priporočijo v krogu svojih cenjenih znancev. Pri naročilu zadostuje, da se navede mera v centimetrih ali pa številka. Razposila po povzetju prva kršč. izvozna tvrdka za čevlje.

Franc Humann, Dunaj II., Aloisgasse št. 3/10 R.

Od c. kr. trgovskega sodišča protokolirana tvrdka.

Dva dobro izurjena, solidna kolarska pomočnika

se sprejmeta takoj v trajno delo, eden za izdelovanje vozov, drugi za fina dela. Prednost imajo taki, ki so že vajeni pri strojih. Anton Sedlar, kolarstvo na stroje, Kandija na Dolenjskem. 1827

Vdova ali starejša pestunja

se sprejme k trem otrokam. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 1907 (Znamka!) 1801

Dokler je kaj zaloge

se prodajajo globoko pod nakupno ceno lepe obleke za gospode in dečke ter perilo in blago za moške in damske obleke.

R. Kollman

Ljubljana, Sedna ulica 4, III. n.

Umetni zavod za cerkveno slikanje J. HLAVKA slikar cerkvenih podob Praga Kral. Vinohrady Puchmajerjeva ul. št. 68.

Priporočamo prečistiti duhovščini poznate slike svetnikov, altarne slike, križeva pota, pasijonske slike itd. na platnu, cinkasti pločevini itd., umetniško izvršeno ne po ugodni ceni.

Slike ali načrte pošiljam zastoj na ogled. Dopisuje se slovensko.

3502 Najboljša priporočila.

Več dobro ohranjenih

OKEN

se prod. Kje, pove upravništvo tega lista. (Znamka.)

Koroško! Koroško!
Edino slovensko narodno podjetje!

Hotel Trabesinger

o Celovcu, Velikovaška c. 5.

Podpisana voditeljica hotela Trabesinger se v ljubeznivo priporoča vsem velenjenim slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz slovenskih gor. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatga vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah, prijetno slovensko družbo. — Slovenci ustavljajte se samo v edini slovenski narodni gostilni "HOTEL TRABESINGER" v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi. Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča voditeljica hotela.

Leon Alojzija.

Iščem

učenca

za pekovsko obrt iz poštene družine, koji se obenem priučijo lahko tudi nekoliko slaščičarske obrti. Naslov pove uprava lista pod št. 1756. (Znamka za odgovor.)

Na Selu pri Ljubljani,

Poljska ulica št. 20

se odda

več cenih stanovanj.

Pojasnila istotam.

1797

Od dobrega najboljši! je še vedno izvorni Singerjev šivalni stroj

Dobi se samo v naših prodajalnah s takim izveskom

in s to varstveno znamko

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Novo mesto, hiša lekarja Bergman, Kranj, Glavni trg 119 in Kočevje, Glavni trg 79 ali pa po naših potnikih.

Varaždinske toplice.

Žvepleno kopališče. Zgodovinski radioaktivni žvepleni vreli + 58° C. učinkujejo posebno dobro pri trganju, revmi, ischias, kroničnih boleznih v vratu itd. — Železniška postaja, pošta, telefon in brzojav. Novo zdraviliško poslopje z elekt. razsvetljavo. — Električna masaža, ogljenčeva kislina in solne kopeli. — Moderni komfort. — Nova restavracija. — Krasna okolica. — Vojaška godba. — Prospekti zastoj. — Oddaljenost od železniškega kolodvora 8 kilometrov. 1459

Proda se veleposestvo deželne deske

Krupa, pošta Gradac, okraj Metlika na Kranjskem

ki obsega 300 oralov, od tega okoli 132 oralov izbornega polja (njive, travniki) ter do 168 oralov 20 do 80 let starega gozda, vse v enem kompleksu v bližini gradu, 130 do 150 m nad morjem. Kraj je topel. Železniška postaja Gradac 10 min. oddaljena, železnica je že zgrajena. Iz gozda se more napraviti po izsekanju zelo rodovitno polje, loke in vinogradi. Grad obsega 36 prostorov v 1. nadstropju. Pod gradom mlin na 5 tečajev, vodna sila za veliko žago. Prospevala bi tovarna za parkete ali pivovarna, ker so pri roki mrzle kleti. Cena z bogatim fundusom vred K 250.000. Proda se istotam zelo dobičkanosna opekarna za K 15.000. Ponudbe sprejema Pozemkova banka v Pragi, od 16. do 30. junija po nje zastopniku v Krupi. 1802

Št. 11.951.

Razpis.

1901

Za zgradbo napajališča v vasi Studeno,

občina Bloke, okraj Logatec na 4627 K 90 vin. proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotne cene proračuna naj se predložijo do

5. julija t. l. ob 11. uri dop. podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje zgradbe napajališča v vasi Studeno, občina Bloke«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe v deželnem stavbnem uradu za znesek 1 K 60 vin. (Turjaški trg št. 4).

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 18. junija 1913.

Lattermannov drevored. Jutri v nedeljo otvoritev 1902

napihavanja in preje umetnega stekla

Louis Müller, dipl. umetnik stekla.

Oskar Thurm, impresario.

SLOVENSKA TRGOVSKA ŠOLA V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG ŠT. 2

s pravico javnosti vsled razpisa c. kr. ministerstva za bogočastje in nauk z dne 20. avgusta 1911, št. 28.837.

1893

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci dne 5. in 7. julija t. l. od 10. do 12. ure dopoldne.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejmejo v I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov, ter naj prinesejo krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in K 15— vpisnine in prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje — tudi pismenim potom —

ravnateljstvo.

V LJUBLJANI, 20. junija 1913.

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka!

Juvelir, zlatnina, srebrnina ter razne ure. — Popravila in nova dela po najnižji ceni.

Edina zaloga ur z znamko „TUP“.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodni cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Ceniki zastoj in poštne prosto!

Na prodaj je

lepo posestvo

na Čatežu ob Savi pri Bračlicah, politični okraj okraj Krško, poleg Čatežkih toplic, obstoječe iz: enonadstropne nove hiše z dvema stanovanjema in sicer spodaj dve sobi s pritliklinami, zgoraj štiri sobe s posebnimi vhodi, pripravo za letovičarje. Pri hiši sta dva vrtiča za zelenjad in dvoje gospodarskih poslopij, 7 parcel vsega posestva, in sicer njive, travniki, vinograd, dve hosti in gmajnska pravica. Cena vsemu posestvu skupaj je 20.000 K. Posameznosti prodajo se po dogovoru.

Pojasnila daje uprava "Slovenca" pod št. 1760. (Znamka za odgovor po pošti.)

Ustanovljena 1892

Ustanovljena 1892

Fr. Hopf

sodno zapriseženi izvedenec v Ljubljani Šelenburgova ulica št. 6

prva največja in najstarejša trgovina

glasovirjev in godbenega orodja

Glasovirji, pi-anini, harmo-niji (amerik.) najbolj sloviti tvrdk: Stelz-hammer,

Rösler, Czerny & Hofmann, Börlig in adino zastopstvo dvorne tvrdke Förster.

Posojevalnica. Plačila na obroke. Najnižje cene. 333 1

Pozor! Pozor! Drože — Presgerm.

Uljudno naznanjam vsem pekovskim mojstrom in trgovcem, da sem povečal svojo znano tovarno za drože in isto s parnim strojem uredil, ter mi je zato mogoče postreči brez konkurence po najnižjih cenah in z najboljšim blagom.

Cene po dogovoru, večja naročila imajo še za celo leto popust. — Naročila od 4 kg pošiljam franco. Pričakuje cenjenih naročil, beležim z odličnim spoštovanjem 3952

Maks Zaloher Prva ljublj. tovarna drož v lastni hiši Krakovski nasip št. 20.

Zlate svetinjo: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil sred-stvo

Izdelovatelj O. Seydl Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

F. K. KAISER, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.

Priporoča svojo največjo zalogo pušk in samokresov ter lovskih priprav. Avtomatične pištole: „Browning“, „Steyer“ itd.

Najboljši topič „Salut“.

V zalogi ima vse potrebščine za ribji lov, v največji izbiri po najnižjih cenah. Poprava koles (bicikljev) ter njih deli. Umetalni ogenj. C. kr. prodaja smodnika. Cenik zastoj in poštne prosto.

Tržiške novice.

t **Knjigovodski tečaj** se je otvoril pretekli ponedeljek v dvorani ženskega odsega izobraževalnega društva. Otvoril ga je podpredsednik kuratorja svetnik trgovske in obrtne zbornice gospod Ložar, ki je pozdravil navzočega gospoda župnika z gg. kaplanoma, g. župana Ahačiča, g. podžupana Grasmajerja, načelnika črevljarske zadruge g. Golmajerja in druge. Za njim je razjasnil pomen teh tečajev za našo obrt g. ravnatelj obrtno pospeševalnega urada g. Remic. Trški župan gosp. Ahačič je pozdravil v imenu občine to prireditelje. Za tečaj se je prijavilo 30 obrtnikov, in sicer 23 iz Tržiča in 7 iz Križev. Vodi ga gospod prof. Železnik vsak dan od 7. do 9. ure zvečer. Tečaj bo trajal do 12. julija.

t **Občinski odbor tržiški** je sklenil v svoji zadnji seji več za trg koristnih naprav. Med drugim se bodo napravile stopnjice, ki vodijo proti cerkvi mimo hiše Ruechove in stopnjice od hiše Kurnikove proti Fortuni. Sklenilo se je nadalje od g. barona dr. Borna kupiti svet za klavnico, katero zahteva okrajno glavarstvo čimprej. Napravila se bo nova tržna tehničnica, ker je sedanja v zelo slabem stanju. V »Kulirjevi ulici« se bodo napravila vrata, ki se bodo ponoči zaklepala. G. Jemec se odstopi nekaj občinskega sveta pred njeno hišo, na katerem bo priredila mal vrtiček z ograjo in tako olepšala prostor. Za nameravani vaješki dom se je nakazal prispevek 20 K deželnemu odboru v Ljubljani.

t **Poročena** sta bila g. Anton Jelenc, trgovec in posestnik ter gđ. Malči Kallinger, hčerka šolskega ravnatelja.

t **Nemci in vzgoja.** V soboto, dne 7. t. m., so imeli naši Nemci veselico, pri kateri so sodelovali vsi šolski otroci tukajšnje nemške šole. Otroci so sicer kmalu končali svoje pevske točke, a več izmed njih jih je s svojimi starši ostalo pozno v noč na veselici, tako da so zadnji odhajali, ko se je že začelo svitati. Tako Nemci razumejo vzgojo otrok, katere že sedaj navajajo k ponočevanju. Naj bi tako ravnanje odprlo oči vsaj tistim slovenskim staršem, ki so hoteli ali nehoti izročiti svoje otroke tej ponemčevalnici, da bi spoznali, kake pojme imajo Nemci o vzgoji otrok in kam mora taka vzgoja pripeljati!

Jeseniške novice.

j **Na stavbišču** za novo šolo je živahno gibanje. Okrog 50 delavcev koplje kleti in temelj. Ljudje veseli postajajo okrog stavbišča, posebno šolska mladina se trumoma ustavlja na cesti z veseljem upanjem, da tudi zanj pri- de čas rešitve iz starih lukenj in zaporov. Samo »Narodov« dopisnik se ni bil na stavbišču, zato trdi, da ni še nikjer ničesar videti.

j **V novi šoli** se priredijo tudi prostori za gospodinjstvo šole in za strokovno obrtno šolo, za katero se posebno ministrstvo toplo zanima. Za napredek Jesenic bo ta naprava neprecenljivega pomena.

j **Tat** je vlomil v noči od ponedeljka na torek v župno cerkev na Koroški Beli, razbil puščico in pobral malo vsotico milodarov. Zlezel je skozi okno nad zakristijo v cerkev. Altar in tabernakelj je pustil nedotaknjen. Po tatu doslej ni duha ne sluha. Tudi pri cerkvi na Dovjem je pred kratkim poskušal svojo srečo, pa brezuspešno; samo ograjo pri oknu je nekoliko odmaknil.

UZORCE FRANKO
modnega blaga kakor

ZEFIRJA

batista, platna
platanega in bombažnega blaga razpošilja
V. J. Havliček & brat Lazne Podčrady, Češko
— Pišite takoj. —

Preselitev!

Preselitev!

ADVOKAT FR. KOBLER

se je s svojo pisarno
preselil iz Ljubljane v Radovljico.
POSLUJE V HIŠI MESTNE HRANILNICE
NASPROTI SODNIJI

1842

Mestna hranilnica ljubljanska

proda osem prav dobro
ohranjenih pultov.

Ravnateljstvo.

1892

Kolesarji, zahtevajte

v svojem lastnem interesu nemudoma prvi slovenski bogato ilustrovani conik 1913, koles in posameznih delov, ki je pravkar izšel, brezplačno in poštne prosto. Preglejte istega pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Čamernik & Ko. Ljubljana
Dunajska cesta št. 9 — 12.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

520

Izgotovljene obleke

površniki, pelerine za moške in dečke, fine vrhne jopice, cele obleke, kakor tudi posamezna krila za ženske. — Velika izbira v prvem nadstropju. — Nizke stalne cene v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Skofu“ Ljubljana, na vogalu Medarske ulice in Pred Škofijo 3
nasproti gostilni „Pri Sokolu“ v podružnici tvrdke R. Miklauc.

767

Dr. Diehl^{vo} perilo

je danes najprijetnejše in najmodernejše higijenično perilo (ni trikot).

Samo en poizkus in priljubilo se Vam bode.

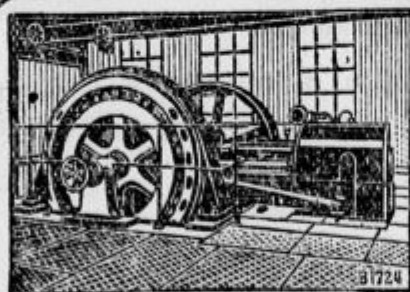
Edina zaloge za Kranjsko:

J. KETTE, LJUBLJANA

Franca Jožefa cesta št. 3.

Specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke.

Letna produkcija čes 2000 Lokomobil.

LANZOVE vročeparne Lokomobile
z naravnost vezano Dynamo.

HEINRICH **LANZ** MANNHEIM

Naslov za brzojavke:
LANZFILIALE DUNAJ.

Pisarna: DUNAJ VIII.
Laudongasse 9. Telefon 18681 b.

Vročeparne-Lokomobile

z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“

Jednostavna postrežba.

zmožnost do 1000 PS.

Največji prihranek.

Obisk Inženirja in ponudbe brezplačno.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic. **Vogel Marijin trg — So. Petra cesta.** Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

15

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. maja 1913. K 69.642.871—

31. decembra 1912 na knjižico in tekoči račun K 214.160.979—.

Najcenejše dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti
slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini
Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana
Pred škofijo 19. Prešernova ulica 4.
Popravila točno in ceno. 537

C. kr. oblasveno potrjeno učilišče krojnega ri- sanja.

Dobi se tudi krog po životni
meri. Istotako se izdelujejo obleke točno
in po primerno nizki ceni.

Franja Jesih,
Ljubljana, Stari trg 28.

4172

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

3534

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14.

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen poset
zlasti pa preč. duhovščini v izdelovanju vsakovrstne
duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega
in solidnega blaga, po nizkih cenah. 811 52

Telefon 145.

2114

Tovarna za kovinsko blago in zvonoljubnica J. HILZER & KO., Dunajsko Nov mesto,

se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila
vsake velikosti in glasu. Jamstvo za določen in poln glas,
najčistejšo vgraditev in najboljši material. Stojala za zve-
nove iz kovanega že-
leza ali lesa. Lahko-
no zvonjenje, najbolj-
ši način teka. Nagla
izvrsitev najnižje
cene. Ugodni plačilni
pogoji. Stari nerabni
zvonovi se sprejmo
v prelitje, ravnotako
se izdelujejo železna
stojala najboljše kon-
strukcije z dolgolet-
nim jamstvom. Pro-
računi in projekti
vsak čas zastoj in
franko na razpolago,
enako tudi priporo-
čila kakor tudi pri-
znanja pisma.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalet strelo-
vodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim
škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschek

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-ce-
mentno in strešno opeko.Vsa stavbinska in galanterijska kleparska
dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

20

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“,
„Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Sam-
land“, kateri vsak teden v sobotah oskrbu-
jejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vlijudna
postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 6 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejsa kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 35, od južnega
kolodvora na desno, poleg predilnice.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

s.e. priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

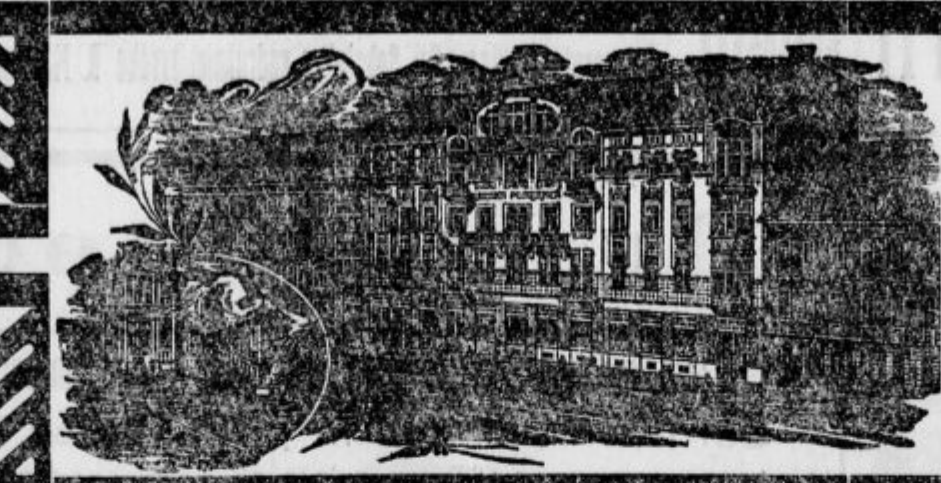
umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3686

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 6, pritličje, v lastni
hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadržniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po 4³/₄%, brez
kakega odbitka, tako da sprejme
vložnik od vsakih vložnih 100 K
čistih obresti 4.75 kron na leto.
Stanje vlog je bilo koncem marca
1913 čez 22 milijonov kron. Za
nalaganje po pošti so poštnohran.
položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.

Priporočamo hitre

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana,
Frančiškanska ulica 8. Izborno blago!
Točna postrežba. Zahtevajte drože v
prid »Slovenske Straže«. 159

Kadar hočete dobro blago kupiti, obrnite se na
trdiko

KATINKA WIDMAYER

pri „SOLNCU“ za vodo

katera ima v zalogi dobre in trpežne
čevlje za dame, gospode in otroke.
Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih
vencev, trakovi z napisi. Bluze,
vrhnja in spodnja krila, nogavice,
rokavice, vsakovrstno perilo itd.

Postrežba točna, cene najnižje. Prosim
pričajte se!

3090

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1913.

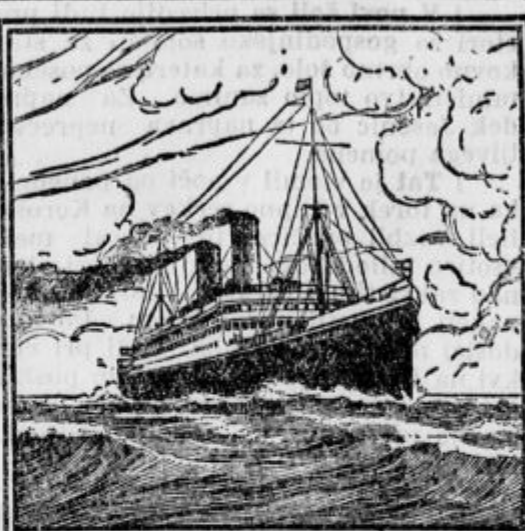
Kupon. 3-10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
(suknjo, hlače, telov- 1 kupon 17 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 20 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor
tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni
kamgarni in blago za damsko obleko, pošljo po
tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri trdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo
prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa
vedno najvišja izbira povsem svežega blaga. Stal-
ne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se
izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 464

Potniki v severno in južno Ameriko se vo-
zijo sedaj le po domači avstrijski prog

Austro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janeiro, Santos, Portland,
Quebec, Montreal, Kanada i. t. d.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema
vijakoma, električno razsvitljavo,
brezžičnim brzoparom, na katerih
je za vsakega potnika preskrbljeno,
da dobi dovolj domače hrane z vi-
nom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

Odhod parnikov:

v severno Ameriko vsako soboto,
v južno Ameriko vsakih 14 dni,
v Kanado vsaki mesec enkrat.

Vsakovrstna pojasnila daje rade-
volje brezplačno in prodaja vozne
liste glavni zastopnik za Kranjsko,
Štajersko in Koroško

Simon Kmetetz, Ljubljana

Kolodvorska ulica 26.